

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- १५०
द्वितीय चरण :- (क) प्रयोगात्मक	पूर्णाङ्क :- ५०
(ख) सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ४०

प्रथम चरण – लिखित परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्कभार	समय
प्रथम	Art Theory सम्बन्धी विषय	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice)	५० X २ = १००	४५ मिनेट
द्वितीय		५०	२०	विषयगत (Subjective)	लामो उत्तर ३X१० = ३० छोटा उत्तर ४X५ = २०	१ घण्टा ३० मिनेट

द्वितीय चरण

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
प्रयोगात्मक परीक्षा	५०	प्रयोगात्मक	३ घण्टा
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	सामूहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	-

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ।
- पाठ्यक्रमको प्रथम र द्वितीय पत्र तथा प्रयोगात्मक परीक्षाको विषयवस्तु एउटै हुनेछ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।
- प्रथम तथा द्वितीयपत्रका पाठ्यक्रमका एकाइहरूबाट सोधिने प्रश्नहरूको संख्या निम्नानुसार हुनेछ :

प्रथम र द्वितीय पत्रका खण्ड	A			B			
प्रथम पत्रका एकाई	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4
प्रश्न संख्या	8	8	8	6	6	7	7
द्वितीय पत्रका एकाई	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4
प्रश्न संख्या	3			4			

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन।
- विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका १० अङ्कका प्रश्नहरूको हकमा १० अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ।
- द्वितीय पत्रमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।

१०. यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लिखित समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ।

११. पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०६४।९।९ देखि (२०७२/०७/२४ को निर्णय अनुसार सामूहिक परीक्षण समावेश)

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. प्रयोगात्मक परीक्षा देहायबमोजिम लिइने छ ।

समय: ३ घण्टा

माध्यम: पानी रंग, आक्रोलिक, पोष्टर कलर इत्यादी

कागजको साइज: १५"×१०"

कागजको किसिम: Cartidge Paper-Indian or French

२. मूल्याङ्कन विधि:

(क) विषयगत आकृति मूलक चित्र (Drawing)	२०
(ख) रंग संयोजन	१०
(ग) संरचना (Composition)	१५
(घ) सफाई (Fair)	५

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम तथा द्वितीय पत्र - Art Theory सम्बन्धी विषय

Section A - 30 Marks

1. Fundamentals of Art

1.1 General Characteristics

- 1.1.1 Meaning of Art
- 1.1.2 Purpose of Art
- 1.1.3 Scope of Art
- 1.1.4 Definition of Art
- 1.1.5 Origin of Art
- 1.1.6 Classification of Art
- 1.1.7 Medium and Materials of Art

1.2 Painting

- 1.2.1 Law of Nature
- 1.2.2 Perspective
- 1.2.3 Line and Shape
- 1.2.4 Composition
- 1.2.5 Balance
- 1.2.6 Proportion
- 1.2.7 Shape and Volume
- 1.2.8 Dimension
- 1.2.9 Rhythm
- 1.2.10 Emphasis
- 1.2.11 Colour
- 1.2.12 Harmonies
- 1.2.13 Nature Contrast
- 1.2.14 Light and Shade
- 1.2.15 Contemporary Art Techniques
- 1.2.16 Print Making
- 1.2.17 Collage
- 1.2.18 Mix Media
- 1.2.19 Installation

1.3 Applied Art (Graphic Design)

- 1.3.1 Introduction of Design
- 1.3.2 Introduction of Graphic Design
- 1.3.3 Differences between Painting and Graphic Design
- 1.3.4 Nature of Graphic Design
- 1.3.5 General Knowledge of Press, Computer and Photography
- 1.3.6 Dummy, layout and letter formatting, logo, illustration, book cover, sticker, poster, calendar, packaging design, etc.

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम
Section B - 20 Marks

2. History of Art

2.1 Art and artist of Nepal

- 2.1.1 Bhajuman Chitrakar
- 2.1.2 Chandraman Singh Maskey
- 2.1.3 Tej Bdr. Chitrakar
- 2.1.4 Keshab Duwadi
- 2.1.5 Manikman Chitrakar
- 2.1.6 Siddhimuni Shakya

2.2 Basic feature of lichhivis Arts

- 2.2.1 Basic feature of Medieval Arts
- 2.2.2 Modern Art and Artist of Nepal
 - 2.2.2.1 Bal Krishna Shama
 - 2.2.2.2 Lain Singh Bangdel
 - 2.2.2.3 Amar Chitrakar
 - 2.2.2.4 Luxman Shrestha
 - 2.2.2.5 Ramanada Joshi
 - 2.2.2.6 Urmila Garg

2.3 Basic Characteristic of Indian Arts

- 2.3.1 Kushan Period
- 2.3.2 Gupta Period
- 2.3.3 Pal / Jain
- 2.3.4 Mughal school
- 2.3.5 Bengal school
- 2.3.6 Three Tagores
 - 2.3.6.1 Rabindra Nath Tagore
 - 2.3.6.2 Abanindra Nath Tagore
 - 2.3.6.3 Gaganendra Nath Tagore

2.4 Basic knowledge of famous art and artist of the world

- 2.4.1 Leonardo da Vinci
- 2.4.2 Michelangelo
- 2.4.3 Piter Paul Rubins
- 2.4.4 Titian
- 2.4.5 Raphael
- 2.4.6 Rembrandt
- 2.4.7 Manet
- 2.4.8 Monet
- 2.4.9 Cenzanne
- 2.4.10 Vincent Van Gogh
- 2.4.11 Braque
- 2.4.11 Pablo Picasso

---The end---

Subjective Model Questions

1. Write short notes on (any one):
 - a. Chandraman Singh Maskey
 - b. Tej Bdr. Chitrakar
 - c. Keshab Duwadi
2. Describe the development of Arts in Lichhivi Periods
3. Describe about Fresco Paintings of Ajants Cave in short note.
4. Write short notes on (any one)
 - a. Ajanta
 - b. Ellora
5. Describe in short (any one)
 - a. Monet
 - b. Cezanne
 - c. Van Gogh
6. Describe in short (any one)
 - a. Monet
 - b. Braque
 - c. Pablo Picasso
7. What is difference between painting and sculpture describe in short?
8. What do you know about Man, Shape and Volume in sculpture?
9. What do you know about composition in sculpture?
10. Write short notes in sand casting
11. What do you know about Metal casting? Write in general.
12. Define Graphic Design (Applied Art)?
13. What are the main functions of Graphic Design?
14. What kinds of relationship design, play with trade and Industry.
15. Write short notes on any one of the following
 - a. Dummy
 - b. Book Cover
 - c. Illustration
16. What differences do you underline between original photo and press re-production, write in short.

Objective Model Questions

1. **Illustration is:**
a. A kind of layout Ans: C
b. A kind of advertisement
c. A kind of sketches or drawing in colour for inside for the look or magazine
d. None of them
2. **Computer is a tool for:**
a. Fast work Ans: C
b. Fine work
c. Above all
d. Good work
3. **Poster is media**
a. Which express in general Ans: C
b. Which express in details
c. Which express in short and sweet
d. Above all
4. **The main purpose of design is:**
a. To apply art as a decoration Ans: C
b. To produce for daily used materials
c. To promote trade and industry
5. **Offset press print**
a. From the plane surface Ans: A
b. From the emboss area
c. None of them
d. From the intaglio
6. **The character of Italic lettering is:**
a. Slanting Ans: A
b. Quite vertical
c. Horizontal
d. None of them
7. **Khufu, Khefre, Mainkare the Pyramid has build on:**
a. Mesopotamiya Ans: C
b. Harrappa
c. Egypt
d. Iran
8. **The city of Sindu Ghati's civilization is:**
a. Sarnath Ans: D
b. Mesopotamiya
c. Sumaria
d. Harappa Mohanjodado
9. **Which Isms is related with Fransisko De Goya**
a. Classism Ans: B
b. Romantisism
c. Dadaisam
d. Faccvasian
10. **'Gift of Hile' is belongs to which country**
a. Greek Ans: B
b. Egypt
c. Rome
d. Iran
11. **What is relief Print**

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- a. Woodcut
b. Etching
c. Silk Screen
d. Lithograph
12. Which Technique fully depended on environment?
a. Lithograph
b. Serigraphy
c. Oil Colour
d. Acrylic
13. Zinc Plate dialuted in
a. Nitric Acid
b. Citric Acid
c. Amoniam Acid
d. Sulphuric Acid
14. Wood Cut Print has been first developed in:
a. England
b. China
c. Japan
d. India
15. What is VIBGYOR
a. Name of Leonardo painting
b. Astvolt's colour definition
c. Newton's colour definition
d. Non of these
16. Which period 'the story of pancha tantra' Painting was Created
a. Maurya Period
b. Gupta Period
c. Mugal Period
d. Pal Period
17. The first name on Nepali Printmaking history is:
a. Lain Sing Bangdel
b. Amar Chitrakar
c. Urmila Upadhya
d. Pramila Giri
18. The technique of wet plaster on wall is known as:
a. Wall painting
b. Collage
c. Fresco
d. Destemper
19. "The Cry" Painting is painted by:
a. Manet
b. Monet
c. Adbert Munch Picasso
d. Adbert Munch
20. "Cistin Chapel" Painted by:
a. Leonardo da Vinci
b. Michelangelo
c. Raphel
d. Velasque
21. Who is the abstract artist:
a. Kandanisky

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- b. Vilasque
c. Picasso
d. Vangog
22. Who is the father of Bengal School
a. Nand Lal Bose
b. Gaganendra Nath Tagore
c. Makul Dev
d. Abanindra Nath Tagore
Ans: D
23. "Padmashree award" awarded to Nepalese artist by India
a. Lainsingh Bangel
b. Luxman Shrestha
c. Pramila Giri
d. Thakur Prd Mainali
Ans: B
24. Nepal Art Council was established on:
a. 2007
b. 2013
c. 2015
d. 2022
Ans: C
25. Who Painted "Sunflower" Painting:
a. Picasso
b. Rembrant
c. Daner
d. Vincent Van Gogh
Ans: D
26. The "Last Supper" is painted by:
a. Leonardo Da vinchi
b. Raphael
c. Titian
d. Michelangelo
Ans: A
27. Henari Moore is related with
a. Painting
b. Sculpture
c. Design
d. Print Making
Ans: B
28. "Six Limbs" is known as:
a. The law of Art
b. Definition of Art
c. Origin of Art
d. Elements of Art
Ans: D
29. The Golden Age of Nepalese Art
a. Lichhivi Period
b. Malla Period
c. Rana Period
d. Shah Period
Ans: A
30. Claude Monet is known as which ism
a. Impressionism
b. Post impressionism
c. Cubism
d. Surrealism
Ans: A
31. The Means of "Trinalle" is
a. Related with the Game
b. Awarded by Academy
Ans: C

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- c. Easy three years International Art Exhibition
d. "Art Exhibition" – Organized in Every Five Years
32. "Krishna Mandir" is built in which style
a. Pagoda Style Ans: B
b. Sikhar Style
c. Baroque Style
d. Pyramid Style
33. The wall painting of Kumari Ghar was painted in which period
a. Shah Period Ans: C
b. Rana Period
c. Malla Period
d. Lichhivi Period
34. What was the name of Lalit Kala Campus in 1995 BS
a. Lalit Kala Maha Vidhayalaya Ans: C
b. Art School
c. Juddha Kala Pathasala
d. Government College of Art
35. Who was the first Principal of Fine Art College
a. Kali Das Shrestha Ans: B
b. Keshab Duwadi
c. Tej Bdr Chitrakar
d. Chaturratna Udas
36. "Ballahu" is known as:
a. Dara Singh Ans: C
b. Hanuman
c. Arniko
d. Bhimsen
37. NAFA is established on:
a. 2018 Ans: C
b. 2020
c. 2022
d. 2024
38. Design Means:
a. To express whatever you wish Ans: C
b. Landscape Painting
c. To present art work according to the people or trade and industry
d. To press of graphic print
39. Function of Dummy's:
a. To draw figures according to the story Ans: B
b. General layout of whole book or magazine
c. Final stage of illustration
d. The process of advertisement
40. The role of design is:
a. To express our own view Ans: C
b. To express feeling of the people
c. To promote trade and industry
d. None of them
41. Which style was followed by Siddhimuni Shakya:
a. Abstract Ans: B
b. Traditional
c. Print

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- d. None of there
42. Which Style was used by Lain Singh Bangdel
a. Abstract
b. Traditional
c. Collage
d. None of there
Ans: A
43. Which one was built in Gupta period
a. Sanchi
b. Ajanta
c. Khajuraho
d. Ellora
Ans: B
44. Secondary colour
a. Red, Blue, Yellow
b. Indigo, Yellow, Brown
c. Green, orange, Violet
d. Magenta, blue, Black
Ans: C
45. The function of Design is
a. To Motivate People
b. To Promote Production
c. To give good impression of Production
d. Above all.
Ans: D
46. Who created Mona Lisa:
a. Michalangelo
b. Raphael
c. Rembrandt
d. Leonardo Da Vinci
Ans: D
47. Who Painted Guernica Painting:
a. Chegal
b. Braque
c. Pablo Picasso
d. Vincent Van Gogh
Ans: C
48. What is the meaning of HB Pencil:
a. High brown
b. High Black
c. Hard black
d. None
Ans: C
49. Brown Colour:
a. Red + White
b. Blue + Yellow
c. Yellow + Black
d. Red + Green
Ans: D
50. Which group of colour falls on primary colour:
a. Red, Yellow, Blue
b. Green, Orange, Magenta
c. Indigo, Brown, Cyan
d. None of The above
Ans: A
51. Perspective is important fundamental principle to create
a. Dimensional effects in Art
b. Harmony in Art
c. Balance in Art
d. Depth in Art
Ans: D

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

52. Which one is the basic feature of the art of Lichchhavis period
a. Accuracy in proportion in figure Ans: D
b. Transparency in drapery
c. More decorated with ornaments in figure.
d. Use of high quality stones for carving the sculpture
53. Why Nepalese Art was highly developed in the Mediaval Period
a. Available of skillful Artist Ans: A
b. Economic condition of Artist was very high
c. Because of competition among Malla Kings of Kathmandu Valley was exist.
d. None of the above
54. Which style was used by Pablo Picasso Ans: B
a. Impressionism
b. Cubism
c. Super realistic
d. Realistic

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क, इन्जिनियरिङ्ग, कृषि, वन, विविध र शिक्षा सेवाका सबै समूह/उपसमूह, राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी र एवं स्वास्थ्य सेवाको सातौं र आठौं तहका पदहरूमा प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र लिइने **सामूहिक परीक्षण (Group Test)** को लागि

सामूहिक छलफल (Group Discussion)

यस प्रयोजनको लागि गरिने परीक्षण १० पूर्णाङ्क र ३० मिनेट अवधिको हुनेछ जुन नेताविहिन सामूहिक छलफल (Leaderless Group Discussion) को रूपमा अवलम्बन गरिने छ। दिइएको प्रश्न वा Topic का विषयमा पालैपालोसँग निर्दिष्ट समयभित्र समूहबीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ। यस परीक्षणमा मूल्याङ्कनको लागि देहाय अनुसारको ३ जना भन्दा बढीको समिति रहनेछ।

आयोगका सदस्य	-	अध्यक्ष
आयोगका सदस्य	-	सदस्य
मनोविज्ञ	-	सदस्य
दक्ष/विज्ञ (१ जना)	-	सदस्य

सामूहिक छलफलमा दिइने नमूना प्रश्न वा Topic

उदाहरणको लागि - उर्जा संकट, गरीबी निवारण, स्वास्थ्य बीमा, खाद्य सुरक्षा, प्रतिभा पलायन जस्ता Topics मध्ये कुनै एक Topic मात्र दिइनेछ।